

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการรักการอ่าน
สถานสู่ฝัน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้
ดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน โครงการรักการอ่าน สถานสู่ฝัน
ของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 นำมากำหนด
ขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหา
2. วิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ โครงการรักการอ่าน สถานสู่ฝัน
3. กำหนดกรอบความคิดในการวิจัยให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย
4. กำหนดตัวแปร ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
5. สร้างเครื่องมือเพื่อประเมินผลโครงการ กรอบกลุมการประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ
ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต
6. หาประสิทธิภาพของเครื่องมือด้านความตรงและความเที่ยง
7. ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะ
8. เก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
9. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล
10. สรุป อภิปรายเสนอแนะ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน และ ครูบรรณารักษ์โรงเรียนละ 1 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 88 โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 176 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเกรซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (สุวิมล ตรีภานันท์. 2545 : 82) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ เกี่ยวกับความคิดเห็นจากสภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ที่ดำเนินโครงการ ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ ลักษณะของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มุ่งสำรวจสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความถาม จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ผลและสภาพการดำเนินงานตามโครงการ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ สำหรับผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ที่พบความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ วิชาการอ่าน สานสู่ฝัน รวมทั้งสิ้นจำนวน 53 ข้อ ใน 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านสภาพแวดล้อม (Context) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมในเรื่องหลักกร วัตถุประสงค์ เป้าหมายและการดำเนินโครงการว่ามีการดำเนินการมากน้อยเพียงใด จำนวน 6 ข้อ

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความพอเพียง และการระดมทรัพยากรเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ จำนวน 7 ข้อ

1.3 ด้านกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการว่า มีกลไกการเริ่มและการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด จำนวน 30 ข้อ

1.4 ด้านผลผลิต (Product) เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ ที่พบว่าผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนและนักเรียนมากน้อยเพียงใด จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาความหมาย หลักการ วัดคุณประสงค์ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในการสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับการประเมินโครงการ รักการอ่าน สานสู่ฝัน โดยใช้รูปแบบจำลอง ซิป (CIPP Model)

2. ศึกษาโครงการรักการอ่าน สานสู่ฝัน ของกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องของหลักการ วัดคุณประสงค์ เป้าหมาย การดำเนินงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน สถานที่ ผลการดำเนินงาน และการประเมินผล จากทรัพย์สิน จิวสิบพงษ์ ศึกษาานิเทศก์ระดับ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามากำหนดเพื่อร่างข้อคำถามเป็นแบบสอบถามโดยใช้ข้อมูลจากการค้นคว้าเอกสารตามข้อ 1 และข้อ 2 นำมาสรุปเป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานและความพึงพอใจของผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อโครงการ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และ ด้านผลผลิต ดังนี้

3.1 ด้านสภาพแวดล้อม (Context) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและการปฏิบัติด้านหลักการ และวัดคุณประสงค์

3.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับทรัพยากรและการระดมทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย เรื่องบุคลากร เรื่องวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ

3.3 ด้านกระบวนการ (Process) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความสำเร็จและการปฏิบัติในการดำเนินการ และการจัดกิจกรรม

3.4 ด้านผลผลิต (Product) ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพและผลที่เกิดจากการดำเนินโครงการ

4. นำร่างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามที่จะใช้สอบถามความสำเร็จและการปฏิบัติ ที่มีต่อโครงการ ซึ่งประกอบด้วย

4.1 นายฟู่ง เหล่าชัย ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ระดับ 8 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

4.2 นางสาวพรทิพย์ จิวสิบพงษ์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ระดับ 8 ผู้รับผิดชอบโครงการรักการอ่าน สานสู่ฝัน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

4.3 นายสมกิจ บุญผ่อง ตำแหน่งผู้อำนวยการ ระดับ 8 โรงเรียนวัดบ้านลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความ จำนวนข้อคำถาม ตามข้อเสนอแนะ และคัดเลือกระดับที่มี ค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องในเนื้อหาภาษา สำนวน และทำการปรับปรุงในเรื่องของความเหมาะสมของจำนวน ข้อคำถาม ประเด็นของข้อคำถาม ความสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า และความถูกต้อง เหมาะสมของสำนวนที่ใช้

6. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว ไปหา คุณภาพของแบบสอบถาม โดยทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ จำนวน 30 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค และได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอประธานและคณะกรรมการที่ปรึกษา อีกครั้งเพื่อพิจารณาเห็นชอบก่อนนำไปใช้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อขอความ อนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในการออกหนังสือขอความร่วมมือ ออกแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ในสังกัด

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือ จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ไปยังผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่ง และขอคืนด้วยตนเอง โดยดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2548 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2548 และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่ง

3. ตรวจแบบสอบถามที่ได้รับคืนแล้วตรวจสอบให้สมบูรณ์เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS มาจัดกระทำดังนี้

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ของผู้ตอบ นำมาแจกแจงความถี่ และนำเสนอเป็นร้อยละ

1.2 ข้อมูลซึ่งเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูบรรณรักษ์ที่มีต่อโครงการ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต มาตรวจให้คะแนนโดยนำเสนอเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และร้อยละของการปฏิบัติ โดยให้น้ำหนักคะแนนแต่ละระดับความคิดเห็น ดังนี้ (กาญจนา วัฒนา, 2544 : 116)

ปฏิบัติและผลการปฏิบัติ	มากที่สุด	มีค่า 4
ปฏิบัติและผลการปฏิบัติ	มาก	มีค่า 3
ปฏิบัติและผลการปฏิบัติ	ปานกลาง	มีค่า 2
ปฏิบัติและผลการปฏิบัติ	น้อย	มีค่า 1

2. การแปลผลวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนน 4 ระดับ ดังนี้ (กาญจนา วัฒนา, 2544 : 116)

3.50 - 4.00 หมายถึง	มีความสำเร็จและมีคุณภาพ	ในระดับมากที่สุด
2.50 - 3.49 หมายถึง	มีความสำเร็จและมีคุณภาพ	ในระดับมาก
1.50 - 2.49 หมายถึง	มีความสำเร็จและมีคุณภาพ	ในระดับปานกลาง
1.00 - 1.49 หมายถึง	มีความสำเร็จและมีคุณภาพ	ในระดับน้อย

สถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อใช้ในการประเมินโครงการ ได้ใช้สถิติดังต่อไปนี้

สถิติพื้นฐาน

1. อัตราส่วนร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)